

Årsrapport

Martha
FÖRBUNDET

Bästa läsare,

I den här årsrapporten får du ta del av resultaten för Marthaförbundets verksamhetsår 2021. Du får också läsa om vilka strategier och metoder vi har använt för att nå våra målsättningar.

Syftet är att påvisa vilken nytta Marthaförbundet tillför samhället. Det betyder att vi resonerar kring hur vi jobbar för att utveckla vårt arbete, vilket genomslag och synlighet vårt arbete får i medierna, hur vi lyckas engagera allmänheten och medlemmarna i våra projekt och kampanjer och vilket gensvar vi får på de frågor vi lyfter fram.

Våra tyngdpunkts- områden 2021

**Biologisk
mångfald
och östersjö-
smartha val**

s. 6-7

**Finlandssvensk
mat och matkultur**

s. 8-9

Giftfri vardag

s. 10-11

**Medveten
och måttlig
konsumtion**

s. 12-13

**Medlems-
verksamhet**

s. 14-15

” Inkludering och vardagskunskap ledord under det andra pandemiåret

Annika Jansson
verksamhetsledare

Under Marthaförbundets andra pandemiår låg fokus på att nå ut till nya målgrupper och skapa en gemenskap som alla, oavsett bakgrund eller förhållanden, kan känna sig delaktiga i. Ökad tillgänglighet, frivilligverksamhet för att motarbeta ensamhet och verktyg för att öka engagemanget för miljön var också några av målsättningarna för året.

För Marthagemenskapen är det viktigt att få träffas, dela kunskap, dricka en kopp kaffe, samtala och skratta tillsammans. Att pandemin skulle prägla verksamheten så här mycket även under 2021 hade knappast någon av oss kunnat förutspå. Tyvärr blev otaliga fysiska tillställningar avbokade eller digitala.

Det positiva är att uppfinningsrikedomen har flödat och nya sätt att dela kunskap har tagits fram. Speciellt minnesvärd är surdegskursen som arrangerades under våren. Hela 32 personer deltog i den avgiftsbelagda, digitala kursen. Jag tycker det är fantastiskt att deltagarna förband sig till tre digitala träffar och en egen Whatsapp-grupp för frågor och svar. Det visar att det finns intresse för Marthaförbundets kurser även i pandemitider när det digitala utbudet är enormt.

Projektet ”Matlust” arrangerade en lyckad gåvoinsamling inför påsk. Totalt deltog 27 föreningar från 17 orter. Tillsammans samlade vi ihop drygt 2 000 ätbara gåvor som distribuerades till ensamma seniorer via hemvården och övriga aktörer. Med gåvan skickades en hälsning från marthorna och projektet. Det här visar vilken otrolig solidaritet och önskan om att glädja en medmänniska det finns inom Marthaförbundets medlemskår. Seniorerna som mottog matgåvorna var tacksamma och rörda av omtanken. Kommentarer som ”Är du säker på att det här är till mig? Hur kom marthorna på att ge till mig?” visar på ödmjukhet och hur mycket glädje en ätbar gåva kan ge.

Historiens första ”Expedition Martha” arrangerades i Solvalla i Esbo för närmare 90 marthamedlemmar från Nylands alla hörn. Det blev en aktiv dag med en läro-

rik skogsexpedition. Rådgivarna var på plats och delade kunskap om både Östersjön, smarthfisk, vardagsekonomi och platsortering. Vi njöt av god trattkantarellsoppa och kaffe till tonerna av artisten ILON – men framför allt av *varandra*.

Expedition Martha är ett led i den pågående organisationsutvecklingen inom Marthaförbundet. I stället för att arrangera det stadgeenliga höstmötet har vi nu möjlighet till konkret marthaverksamhet i och med att vi övergått från både vår- och höstmöte till ett årsmöte. Mindre byråkrati och mera marthaverksamhet.

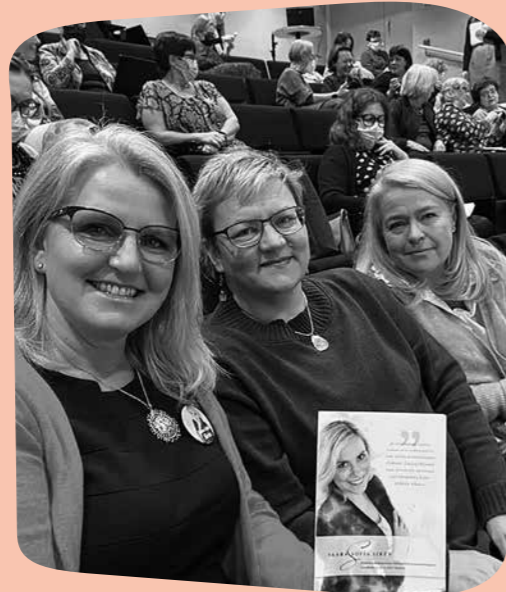
Centralstyrelsen har verkligen jobbat hårt under året med att minska på beslutsnivåerna inom Marthaförbundet. Av våra 12 distrikt + Ungmartha har nio distrikt valt att upplösa sin verksamhet och i stället satsa på att utveckla föreningsnivån. Nykarleby kommer att ta ställning till distriktets fortsättning efter att årsmötet 2022 arrangerats på orten. Ungmartha kvarstår som förr. Västra Nylands marthadistrikt och Ålands marthadistrikt kvarstår som distrikt.

Under året har vi lyckats inkludera genom vardagskunskap, både fysiskt och digitalt. Oberoende av boningsort har marthor kunnat ta del av den digitala kursverksamheten. De fysiska sammankomsterna tog nya former och ägde rum främst utomhus.

Jag vill tacka alla marthamedlemmar för ert engagemang under det krävande pandemiåret, centralstyrelsen för att ni enträget jobbat med organisationsutvecklingen i era distrikt och mina medarbetare för er kreativitet och flexibilitet under året.

EN BÄTTRE VÄRLD, EN VARDAG I TAGET

Andrea Hasselblatt
förbundsordförande

Rötterna ger oss styrka för framtiden

I fjol på Marthaförbundets årsmöte poängterade jag att vi under kommande verksamhetsår ska ha *rötterna i fokus*. När jag nu blickar tillbaka på år 2021 – och samtidigt lyfter blicken mot 2022 – är jag allt mer övertygad om att det här är rätt väg att gå. Utan rötter får vi ingen näring. Utan rötter vissnar vi.

Med våra rötter menar jag två saker. Den första är våra medlemmar. Utan våra medlemmar har vi inget existensberättigande. Det är bland annat därför vi godkände den stora organisationsförändringen med målet att minska byråkratien i vår verksamhet. Det är också därför vi har medlemmen i fokus i vår verksamhetsplan 2022.

Med den andra punkten avser jag rötterna i fokus för själva uppdraget. När vår rörelse grundades var Marthaförbundet banbrytande i engagemanget för de då brännheta frågan om folkbildning i vardagen och kvinnors rättigheter i samhället. Nyckelorden var *engagemang, folkbildning* och *kvinnor*.

Vi har under åren följt de här nyckelorden i vårt arbete med bland annat konsumentupplysning, ekologiska lösningar och jämlikhetsfrågor. Vi har inom alla de här områdena varit framgångsrika föregångare i samhället. Den största orsaken till att vi har lyckats så väl är att uppdraget finns djupt förankrat i våra rötter.

Vi har under de senaste åren fått ta del av flera forskningsresultat som visar att de mest framgångsrika organisationerna är de som styrs av sina värderingar.

”De mest framgångsrika organisationerna är de som styrs av sina värderingar.

De här värderingsstyrda organisationerna har en större tydlighet och en bättre sammanhållning. De gemensamma värderingarna är också en starkt bidragande orsak till att en organisation kan hålla fokus. I korthet kan man säga att de värderingsstyrda organisationerna självklart och enkelt kan besvara frågan: Varför finns vi till?

Varför finns då Marthaförbundet i dag? Vi hittar enligt mig svaret på frågan när vi följer trådarna i våra drygt 120 år gamla rötter: *Vi utgör en unik kvinnogemenskap som driver de viktigaste samhällsfrågorna kopplade till vår vardag*. Och när man ser på vilka samhällsfrågor som är aktuella på 2020-talet kommer vi rakt in i hjärtat av marthaverksamheten. Delningsekonomi, minskat matsvinn, närproducerat, hållbar utveckling och gemenskap är termer som de flesta trendspanare nämner i sina framtidsutsikter.

Men allt är inte rosaskimrande. Pandemin har prövat föreningsverksamheten. Att inte kunna träffas fysiskt kommer att lämna spår. Framtiden kommer inte att se ut helt som den gamla. Den kommer inte heller av sig själv utan är något vi skapar tillsammans. I det fortsatta arbetet är våra värderingar det mest centrala. Det fungerar som kittet som håller oss samman.

Med dessa ord vill jag rikta mitt varma tack till alla våra bidragsgivare som tror på Marthas uppdrag att dela kunskap. Jag vill också rikta ett stort tack till vår fina personal för ert helhjärtade engagemang. Sist men inte minst vill jag tacka centralstyrelsen för ert arbete, föreningslivet lever inte av sig själv, förtroendevalda är guld värda.

Till slut vill jag tacka dig, martha, för att du väljer Martha varje dag!

I FOKUS:

BIOLOGISK MÅNGFALD & ÖSTERSJÖSMARTHA VAL

Biologisk mångfald utgör kärnan i EU:s biodiversitetsstrategi 2030, Green Deal, och ingår i de globala hållbarhetsmålen Agenda 2030. Östersjösmartha val gynnar den biologiska mångfalden och bidrar till ett friskare innanhav.

I Marthas matvision betonas inhemska råvaror i säsong, hemlagad mat och transportsnåla produkter. Många av de produkter som i stor skala importeras till Finland produceras på avverkade områden vilket leder till en utarmning av naturen. När vi importerar varor från utlandet uppstår också höga utsläpp av växthusgaser.

Under de senaste 50 åren har populationsstorleken av ryggradsdjur på jordklotet minskat med hela 68 procent. Arbetsförhållanden och produktionssättet av vissa utländska grönsaker och andra importerade råvaror är ohållbara. I Marthaförbundets verksamhet under året har vi därför speciellt lyft fram konsekvenserna av våra val i vardagen. De har betydelse för den biologiska mångfalden och Östersjön.

Recepten som vi använt på våra kurser, föreläsningar, videoklipp och some-inlägg stöder våra målgrupper att leva på ett sätt som gynnar Östersjön och den biologiska mångfalden. Vi har lagt stor vikt vid smartfisk, det vill säga inhemska, vilda och outnyttjade fiskarter. En stor del av de globala fiskstammarna lider av överfiske – också fiskstammar i Östersjön har kollapsat på grund av detta.

På våra evenemang och kurser har vi lärt deltagarna hur de kan tillreda inhemska vilda fiskar enkelt och gott. Genom vårt projekt ”Små fiskar övertar storkök” har vi dessutom jobbat tillsammans med storkök för att introducera de inhemska smartfiskarna i deras sortiment och i förlängningen som en del av den offentliga måltiden.

Tillsammans med marthor, skolbarn och andra kursdeltagare organiserade vi Snyggbeach-talkon och städade Östersjöns stränder. Deltagarna i våra evenemang har fått Östersjön 2.0-projektets sopsorteringspåse som främjar hållbara val i vardagen.

” Marthaförbundet arbetar för en vardag där vi tillämpar Marthas matvision och en giftfri vardag. Den vägen stöder vi den biologiska mångfalden.

Vi ordnar föreläsningar, städtalkon och kurser såväl för skolor och marthor som för allmänheten samt delar kunskap och tips för östersjösmartha beslut i vardagen.

VÅRA DELTAGARE HAR FÅTT UPP ÖGONEN FÖR

... hur deras vardagsliv tillför näringsämnen till Östersjön. Genom handfasta råd har de fått information om hur de kan minska sina utsläpp som övergöder Östersjön.

... hur matsvinnet och matkonsumtion hänger ihop med övergödning av havet samt förlust av biologisk mångfald. De har också fått tips om hur de minskar matsvinnet i sin egen vardag.

... hur man sorterar avfall bättre – både hemma och i skärgården.

... hur man hanterar och tillreder inhemska, vilda fiskarter.

VI ARRANGERADE

139

TILLFÄLLEN

SOM NÅDDE UT TILL

9 527
PERSONER

16

Snygg Beach-
tillfällen

Vi rensade bort

11 488 SKRÄP
från våra stränder.

VÅRA DELTAGARE HAR FÅTT UPP ÖGONEN FÖR

... vad som kännetecknar de finlandssvenska mattraditionerna och kulturen. Vi delar recept och inspiration.

... hur man jobbar med säsongstänk i hemmet. Våren med vilda växter, fönstertvätt om sommaren och hösten med svamp och bananflugor.

... rätt matmängder. Inför högtider och fest hjälper vi att beräkna matmängder för att undvika matsvinn.

Under året arrangerades

180 TILLFÄLLEN

som tangerade finlandssvensk matkultur.

VI PRODUCERADE

en podcastserie på tre avsnitt tillsammans med Svenska litteratursällskapet: "Kök & prylar – förr och nu", "Köttkunskap" och "Närmat då och idag".

ett längre videoreportage i samband med matkulturdagen där finlandssvenska matexperter gav sin syn på finlandssvensk matkultur.

I FOKUS:

FINLANDSSVENSK MAT OCH MATKULTUR

2021 firade vi den finlandssvenska matkulturagens 30-årsjubileum.

Matkulturdagen instiftades på initiativ av Marthaförbundet år 1991 och firas årligen den 9 oktober.

” Avsikten med den finlandssvenska matkulturdagen är att uppmärksamma, bevara och utveckla de unika finlandssvenska traditionerna.

Den finlandssvenska matkulturen har en självklar roll i den allmänna rådgivningen och förs i hela Marthaförbundets verksamhet – i såväl kurser, föreläsningar, tryckmaterial och individuell rådgivning. Hushållsrådgivningen upprätthåller ett kontinuerligt samarbete med dagstidningar och tidskrifter där vi delar med oss av vår kunskap.

Verksamheten inom den finlandssvenska matkulturen riktar sig till den breda allmänheten, allt från babymatkurser till kost för seniorer, men vi kontaktas regelbundet av personer som har frågor som berör hushåll, mat och näring.

Årets matkulturtema "Köttkunskap" lyfter upp användningen av hela djuret från nos till svans. Dagens konsumenter använder ensidiga bitar av djuret och har inte längre kunskap om hur olika delar av djuret ska tillredas. Genom matkulturmagasinet vill vi sporra till ökad användning av hela djuret och lyfta fram hållbara producenter.

Året 2021 firades den finlandssvenska matkulturagens 30-årsjubileum i samarbete med Helsingfors svenska Marthaförening. På grund av den rådande samhällssituationen var vi tvungna att inhibera den traditionella festen. I stället organiserade vi en digital liveshow på Facebook. Den hittas fortfarande på Marthaförbundets Facebook-sida.

Under sändningen diskuterade vi årets matkulturtema och delade ut årets matkulturstipendium. Marthaförbundet deltog samtidigt på Helsingfors Strömmingsmarknad där vi delade ut årets och fjolårets matkulturmagasin.

LÄS OM
PRISTAGAREN AV
MATKULTURPRISET
PÅ SIDAN 24

” Giftfritt är ett tema som genomsyrar all vår verksamhet.

I FOKUS: GIFTFRI VARDAG

Giftfri vardag handlar om att minska användningen av och exponeringen för ämnen som kan vara skadliga för hälsan och miljön.

Under 2021 arbetade Marthaförbundet för en giftfri vardag – både i dagismiljöer och hemma. Projektet ”Giftfritt dagis” jobbade med att minska skadliga ämnen i inomhusmiljön och i verksamheten på daghemmen.

Projektet riktade sitt fokus på småbarnsfamiljer, städning och odling på daghemmen. Främsta målgruppen för projektet var barn, personal och föräldrar på privata daghem i Svenskfinland, men också den stora allmänheten via öppna föreläsningar och projektets slutseminarium.

På våren träffade projektet alla medverkande daghem digitalt under temat odling och utomhusmiljö. Från sommaren var det möjligt att göra fysiska återbesök.

Via Marthaförbundets öppna utbildningar, sociala medier och popup-evenemang nådde vi ut till allmänheten, särskilt barnfamiljer. Möten, träffar och föreläsningar ordnades digitalt för personal och föräldrar. Daghemmen fick paket med instruktioner och tillbehör för att odla inomhus och projektets populära handdockor Martha och Carl-Herman har gett instruktioner kring odling till barnen via filmklipp.

Genom rådgivning via telefonsamtal och mejlkontakt kunde vi stödja daghemspersonalen på distans. På återbesöken såg vi i vilka skeden daghemmen är i processen med att rensa ut skadliga ämnen i daghems vardagen, vi tog emot feedback kring projektet av daghemmen och delade ut vår nya städplansch till personal och föräldrar. Till städplansen gjordes filmklipp som spreds i våra kanaler. Broschyren ”Naturglädje!” producerades och gavs ut under året.

Giftfritt dagis-projektets slutseminarium sändes live via Facebook i december. Sändningen gästades av diplomingenjören i kemiteknik Anja Nystén och föräldrarna Sophia och Pelle Heikkilä samt projektets anställda Cecilia Nyman och Maria Saloranta. 124 personer följde med seminariet under livesändningen och inspelningen nådde ut till 2988 personer.

VÅRA DELTAGARE HAR FÅTT UPP ÖGONEN FÖR

... hur vi rensar ut produkter med skadliga ämnen i daghemsmiljön bland leksaker, hobbymaterial, hygienprodukter, städmedel, köksredskap och inredning.

... hur vi upprätthåller en hälsosammare miljö med färre skadliga kemikalier. Effekten av ökad kunskap och medvetenhet leder till inköp av säkrare produkter och lägre exponering av skadliga ämnen.

... hur man kan göra enkla recept och pyssel med säkra råvaror. Daghemspersonalen har varje vecka fått inspiration till verksamhet med barnen via en Whatsapp-grupp.

Projekt ”Giftfritt dagis” slutfördes efter tre givande år.

Under dessa tre år har vi nått ut till **620 familjer** i Svenskfinland och **1 275 daghemsbarn**.

Projektet har delat ett **kemikaliesmarth tips** per vecka på sociala medier. Det mest populära inlägget handlade om myggmedel för barn och nådde ut till

11 015
PERSONER

+ 411 INTERAKTIONER

Under 2021 höll vi

102
TILLFÄLLEN

Antal deltagare totalt*

1 388 st

*Digitala och fysiska tillfällen, paket som sänds per post till daghem samt besökare på hemsidan.

100 BARNFAMILJER

fick material som delades ut under hållbarhetsveckan i Österbotten och Strömmingsmarknaden i Helsingfors.

2021 GENOMFÖRDES TRE STÖRRE KAMPANJER:

#SparSeptember då vi utmanade våra följare att se över sina konsumtionsvanor. Var kunde vi spara mera pengar?

#KöpfriNovember då vi fyllde månaden med tankeväckande inlägg relaterat till konsumtion. Många av utmaningarna handlade om att återanvända och återvinna. I samband med Köp ingenting-dagen satsade vi också på att tänka framåt på vår konsumtion – närmast på julhandeln.

#NyaGarderoben då vi utmanade våra följare att agera ansvarsfullt och minska textilavfallet.

En ny budgetbotten lanserades i maj. Den har fått fin feedback och varit ett användbart verktyg för våra målgrupper och på våra kurser. Under sommaren publicerades också en **veckoplanering med ekonomi-innehåll för barn**.

”EN EURO I TAGET” BESÖKTE 20 SKOLOR UNDER HÖSTEN.

Över 1 700 unga i högstadieskolor, gymnasier, yrkesskolor och högskolor lärde sig om ekonomi.

”Nya Garderoben” kom med ny kraft

Inom fokusområdet medveten och måttlig konsumtion publicerades broschyren ”Nya Garderoben” som är en uppdaterad version av den tidigare med liknande namn.

Via broschyren vill vi inspirera och uppmuntra unga i skolåldern och unga vuxna att våga välja och utforska en personlig stil. Intervjuobjekten lyfter upp personliga tips för att skapa en egen individuell stil – med hållbarhet i åtanke. Broschyren ger en bra grund för att förstå klädernas inverkan på miljö, hälsa och klimat.

VÅRA DELTAGARE HAR FÅTT UPP ÖGONEN FÖR

- ... hur vi upprätthåller en hållbar konsumtion. Våra individuella val spelar roll.
- ... hur vi gör upp en enkel budget som ger oss en känsla av trygghet.
- ... hur vi planerar vår ekonomi långsiktigt – både konsumtion och sparande.

Ekonomiteamet fick en **öppen frågelåda i Vasabladet**. Unga fick skicka in sina frågor kring privatekonomi. De fem oftast återkommande frågorna besvarades i en artikelserie i tidningen.

Vi lanserade nya **Prata pengar-podden** med Matilda Hassel och Katharina Jägerskiöld. I de tre första avsnitten pratade vi om konsumtionsvanor, privatekonomi inför 2022 och våra bästa spartips.

En praktisk guide till en hållbar ekonomi

”EN RIKTIGT MOTIVERANDE FÖRELÄSNING. JAG HÄNGDE MED OCH DET BLEV ALDRIG LÅNGTRÅKIGT.”

ELEV

” Genom medvetna val kan vi alla bidra till en hållbar vardag.

I FOKUS:

MEDVETEN OCH MÅTTLIG KONSUMTION

Marthaförbundet delade kunskap om hur vår dagliga konsumtion påverkar miljön, klimatet och arbetsförhållanden som ett steg i ledet för att uppnå målen i Agenda 2030.

Under året satsade vi på hållbar klädkonsumtion och uppdaterade broschyren ”Nya Garderoben”. Klädindustrins negativa avtryck på miljön är stort och endast genom att konsumera ansvarsfullt kan vi sätta stopp för negativ miljöpåverkan. Boken En euro i taget (2020) användes flitigt under våra föreläsningstillfällen och innehåller bland annat information om måttlig konsumtion, budgetering och grunderna till en hållbar ekonomi.

Trots att ytterligare ett coronaår medförde avbokningar kunde verksamheten fortgå digitalt och vi gjorde, trots situationen, stora framsteg och vi fick mycket positiv feedback. Att våga prata pengar är kanske till och med lättare i hemmasoffan? Föreläsningar i skolor var dock att föredra på plats. I klassrummen kan diskussioner, åsikter och tankegångar utbytas och det gör privatekonomin mera greppbar och rolig.

Under året har Marthaförbundet jobbat med att lyfta vardagsekonomi på ett lättförståeligt sätt i våra kanaler. I små portioner har vi delat med oss av fakta, frågeställningar och personliga aha-upplevelser inom ramen för måttlig konsumtion fanns mycket att bita i och vi har bland annat pratat pensionsfrågor med Marthaföreningar, funderat kring placeringar på både öppna föreläsningar och Arbis-kurser, diskuterat familjens ekonomi och gett personlig rådgivning.

Marthaförbundets rådgivare har upprepade gånger blivit ombudade att föreläsa om ekonomi i egenskap av expert. Vi är en betrodd aktör på området och har föreläst för bland annat Svensk Ungdom, Svenska Kvinnoförbundet, Åbolands Nation, Österbottniska Nationen och Folkhälsan. Under året inleddes även ett samarbete med kyrkans diakoni- och ungdomsarbete.

Ekonomirådgivningen har gett expertsvar i stödchattarna ”Våga Fråga” och ”Ärligt Talat”, deltagit i två avsnitt av ”Fatta Grejen”-podden, skrivit kolumner till Affärsmagasinet Forum och HBL Junior, talat om privatekonomi på Svenska Yle.

Marthaförbundet är en pålitlig och inspirerande samhällsaktör. Genom vårt arbete vill vi ständigt motivera och reflektera kring en måttlig konsumtion och en hållbar privatekonomi.

punkter om medlemsverksamheten

Hela marthafältet gjorde det stora steget möjligt.
En helt ny organisation ska se dagens ljus.

1

Organisationsutvecklingen som gjordes under året krävde ett gediget arbete av distrikten och föreningarna. I januari tog medlemmarna ställning till de nya modellstadgarna för distrikten och föreningarna. Förslagen till de nya modellstadgarna behandlades av centralstyrelsen i februari.

2

Pandemin satte återigen begränsningar för hur föreningarna kunde träffas. Därför ställde förbundet upp med IT-stöd sammanlagt 30 gånger. Föreningarna fick också tips och idéer för sina möten via förbundets digitala inspirationspaket. De nya paketen lanserades i medlemsbrevet i februari.

Medlemsantal 2021

9 048

3

”Martha på väg” i Åboland kunde inte ordnas som planerat år 2021 och sköts framåt till år 2022.

4

Förbundet höll sitt första årsmöte efter stadgeförändringen digitalt. På mötet godkändes de nya modellstadgarna för distrikt och föreningar. Nu kunde distrikten börja planera sin nedläggning i enlighet med organisationsutvecklingens vision om en plattare organisation med mindre byråkrati och mer marthaverksamhet.

5

I maj tog centralstyrelsens medlemsgrupp del av utredningen Vem blir martha? Utredningen visade att marthaverksamhet som ligger i tiden lockar nya medlemmar oberoende av ålder. Marthor förenas av sina intressen över åldersgränserna.

6

I ledet att stödja föreningarnas verksamhet började förbundet ge ut ett föreningsbrev en gång i månaden. Föreningsbrevet skickas per e-post till alla ordförande, sekreterare och kassörer i distrikt och föreningar som har uppgivit en e-postadress. Det första brevet skickades i september. Därtill har medlemsnytt skickats ut till alla medlemmar 11 gånger under året. Informationen i medlemsnytt finns också att läsa i tidskriften Martha för de medlemmar som saknar e-post. Alla ordförande i distrikt och föreningar fick också ett informationspaket om organisationsutvecklingens kommande steg per brev i medlet av december.

7

Matkulturdagen som fyllde 30 firades under Strömmingsmarknaden med 1 400 deltagare och tack vare ett stöd från Stiftelsen till förmån för finlandssvenska kvinnor och hem ordnade förbundet en matkulturmiddag på Åminne Gård i Pojo tillsammans med Västra Nylands marthadistrikt där 71 marthor deltog.

8

I slutet av oktober deltog 87 marthor i pilotprojektet Expedition Martha i Solvalla. Deltagarlagen kunde välja mellan tre olika rutter och löste knepiga marthauppgifter längs dem. Evenemanget var omtyckt det kyliga vädret till trots.

9

I november höll förbundet flera informationstillfällen för föreningar i de distrikt som höll på att upplösas. Verksamhetsledaren och organisationskoordinatören kunde besöka både Mellersta Nyland och Östra Nylands distrikt på plats. Ett av tillfällena arrangerades digitalt för Åbolands distrikt och ett av tillfällena som ett hybridevenemang för Vasabygdens marthadistrikt.

10

När året gått mot sitt slut kunde vi konstatera att organisationsutvecklingen trots att den krävt stora insatser av medlemsorganisationerna gått framåt som planerat. Karlebynejdens, Jakobstads, Sydösterbottens, Östra Nylands, Åbolands och Mellersta Nylands marthadistrikt har upplösts. Borgånejdens marthadistrikt har blivit en förening. Västra Nylands och Ålands marthadistrikt samt Ungmartha rf fortsätter som tidigare. Vasabygdens Marthadistrikt, Nykarleby marthadistrikt och Helsingfors arbetar vidare med organisationsutvecklingen i sina distrikt.

Matlust!

Marthaförbundets projekt ”Matlust!” riktar sig till seniorer med målsättningen att öka deras matlust och aptit. I förlängningen ska projektet också minska känslan av upplevd ensamhet och öka livsglädjen. Inom projektet skapas också ett volontärnätverk som består av så kallade matlustvolontärer.

Under år 2021 ordnade projektet ”Den stora påskutmaningen”, ett tillfälle där hela marthafältet uppmanades att bidra med ätbara gåvor till ensamboende seniorer. Drygt 30 föreningar registrerade sig till evenemanget, vilket resulterade i tusentals gåvor som hemvården kunde dela ut till sina klienter på olika håll i landet.

TUSENTALS ÄTBARA GÅVOR DELADES UT TILL ENSAMBOENDE SENIORER I ”DEN STORA PÅSKUTMANINGEN”

Samarbetet med kommunerna Korsholm och Pedersöre som inleddes under år 2020 har levt vidare under 2021 – i form av både fysiska och digitala träffar med såväl ensamboende seniorer som klienter på serviceboenden. Mellanmålsträffarna på serviceboenden har varit mycket uppskattade av klienterna. Allt som allt har 50 stycken träffar av både fysisk och digital form registrerats inom ramarna för projektet under år 2021.

Under 2021 inledde projektet samarbete med Åboland genom kontakt till bland annat marthaföreningar, Röda Korset och aktörer som når seniorer i sin verksamhet. Tillsammans med marthor i Houtskär ordnade projektet under hösten ett så kallat soppevenemang, det vill säga ett tillfälle för ensamboende seniorer där de blev bjudna på soppa och levande musik. Evenemanget lockade drygt 50 seniorer en söndag i oktober.

Soppevenemang ordnades också i Esse tillsammans med lokala marthor. När Essegården slog upp sina dörrar var det cirka 80 seniorer från trakten som kom för att äta soppa och lyssna på musik av Frank Berger. Båda soppevenemangen ansågs vara mycket lyckade, enligt både deltagare och arrangörer, och kan fungera som fina exempel på hur det går att ordna lågtröskel-evenemang som stärker gemenskapen och samvaron lokalt.

Projektet inledde under hösten ett samarbete med yrkeshögskolan Novia i Vasa. Tillsammans ordnade vi en matlustvolontärutbildning för 60 socionom-studerande. Planen var att studerande skulle besöka serviceboenden och dagcenter runtom i Österbotten och ordna så kallad Matlust-verksamhet för klienterna. Det här satte pandemin tyvärr stopp för, men det finns fortfarande en vilja hos deltagarna att genomföra planerna när läget tillåter.

Under hösten ordnade vi också matlagningstillfällen för ensamboende seniorer i Pedersöre och Kristinestad. Smoothie var något nytt och uppskattades av många seniorer. Av responsen från deltagarna att döma var det konstigt att mixern inte blev årets julklapp bland seniorerna. En manlig deltagare unnade sig själv en mixer i födelsedagspresent, till följd av att ha deltagit i matlagningstillfället! Det om något är ett hjärtevärmande resultat.

Hushållsrådgivningen

svarar på frågor om matlagning, kost, näring och hållbar matkonsumtion.

Vi lär ut matlagningens grunder, näringsrekommendationer och jobbar med matfostran. Marthaförbundets matvision med fokus på inhemska och säsonganpassade råvaror och mycket vegetabilier genomsyrar all verksamhet.

Ekologirådgivningen

svarar på frågor gällande miljövänlig konsumtion och ekologiska alternativ. Inom ekologirådgivningen ökar vi medvetenhet om miljöhänsyn i vardagen. Vi inspirerar och lär ut färdigheter för en mer miljömedveten vardag, bland annat genom kurser i naturkosmetik, föreläsningar om hur man kan kemikaliebanta vardagen och gör det själv-tips om t.ex. återanvändning av textilier, ekostädning och självhushållning.

Ekonomirådgivningen

uppmuntrar alla att prata pengar. Genom verksamheten vill vi väcka intresse för att diskutera privatekonomi. Vi delar kunskap och inspiration för att ta ett grepp om den egna ekonomin, genom bland annat planering och budgetering. Vårt fokus är genomgående måttlig och hållbar konsumtion, med såväl privatekonomin som miljön i fokus.

Rådgivning och projekt

Hantera vardagen – snart 20 år

Vårt projekt ”Hantera vardagen” har som målsättning att hjälpa olika grupper i samhället som kan behöva extra stöd i vardagen med att skapa rutiner och olika vardagsfärdigheter. Under året förberedde vi oss för Hantera vardagens 20-årsjubileum som infaller 2022.

De huvudsakliga målgrupperna är arbetslösa, nyfinländare, barnfamiljer, personer med psykiska utmaningar eller funktionsvariation. Kurserna är ofta både teoretiska och praktiska, men anpassas alltid enligt gruppens färdigheter och behov. Vi undervisar och ger stöd och råd i frågor som berör familjens ekonomi, näringsfrågor, praktisk matlagning, konsumentfrågor, miljöhänsyn, rengöring och hygien.

Giftfritt dagis

Syftet med projektet ”Giftfritt dagis” är att sträva efter en giftfri vardag tillsammans med privata daghem i Svenskfinland och på våra språköar. Målsättningen är säkrare vardag genom att minska på de skadliga ämnena i miljön och verksamheten på daghemmen. Gifter kan bland annat finnas i leksaker, hobbymaterial, mat och hygien- och rengöringsprodukter. Projektets målgrupp är barn, pedagogisk personal, föräldrar, bespinnings- och städpersonal.

Matlust!

Målsättningen med projektet ”Matlust!” är att minska känslan av upplevd ensamhet hos seniorer (de som bor hemma och de som bor på äldreboende) och samtidigt öka deras matlust och livsglädje. Inom projektet utvecklas ett volontärnätverk som består av så kallade matlustvolontärer.

En euro i taget

Projektet riktar sig till svenskspråkiga ungdomar under 29 år och strävar efter att öka deras kunskaper inom ekonomi samt förbättra deras ekonomiska läskunnighet. Projektet erbjuder rådgivning i form av föreläsningar, workshoppar och tryckt material. Vi besöker högstadier, andra stadiets skolor, högskolor, ungdomsverkstäder och samarbetar med övriga professionella som kommer i kontakt med målgruppen.

Östersjön 2.0

Syftet med Östersjön 2.0 är att öka allmänhetens medvetenhet om Östersjöns tillstånd. Att ge allmänheten kunskap och verktyg för att bidra till mindre kemisk belastning på Östersjön och att få till stånd ett renare hav utan plast genom att göra enkla val i vardagen.

Små fiskar övertar storkök

Syftet med projektet ”Små fiskar övertar storkök” är att dels öka kunskapen kring våra outnyttjade fiskarter, dels stödja offentliga måltidens tillgång till fisk. Ett samarbete med yrkesfiskare, förädlare och återförsäljare etableras för att skapa nätverk och påverka hela logistikkedjan.

Matkulturmagasinet 2021

I matkulturmagasinet ”Köttkunskap – Från nos till svans” kan du lära dig mer om olika styckningsdetaljer och inälvor och hur de hanteras och tillreds för ultimata smakupplevelser. För en hållbar köttkonsumtion gäller det att välja kött med omsorg och att ta tillvara hela djuret, stekar såväl som inälvor. Bland recepten finns uppdaterade klassiker som blodplättar, dillkött, leverbiffar, grillat hjorthjärta och långkokt oxsvans. Marthaförbundets matkulturmagasin utkommer årligen i samband med finlandssvenska matkulturens dag, den 9 oktober. 2021 firade dagen 30-årsjubileum.

VI ARRANGERADE
616 MARTHA-
TILLFÄLLEN FÖR
16 545
DELTAGARE

Inom projekten 412 tillfällen

Hantera vardagen	147
Östersjön 2.0	119
En euro i taget	57
Matlust!	50
Giftfritt dagis	37
Smarthfisk	2

Inom ramen för allmän rådgivning 94 tillfällen

Ekonomi	18
Ekologi	18
Hushåll	29
Medlem	29

Inom ramen för personlig rådgivning 110 tillfällen

Antal lektioner: 1 070
Antal frivilliga: 325

UngMartha

delade även i år kunskap som förbättrar vardagen för barn och unga

Under början av året låg UngMarthas fysiska och praktiska verksamheten på paus. I stället för att arrangera fysiska dagläger under sportlovet delade vi recept- och pysselvideor som hade sammanställts av våra lägerledare.

På sommaren och under höstlovet kunde vi äntligen arrangera 30 egna dagläger med mat- och pysseltema och vara del av många samarbetsläger runtom i Svenskfinland. Vi var lyckliga över att vi trots omständigheterna kunde genomföra lägerverksamheten nästintill normalt.

Under hösten kom verksamheten igång i vanlig ordning och vi kunde arrangera temadagar, verkstäder och kurser för barn och ungdomar.

Vi gjorde skolbesök och arrangerade klubbträffar under årets sista månader. Vi skickade ut information till skolor om alla våra 45 videotips som finns på Youtube som skolorna fritt kunde använda i sin undervisning. Vidare erbjöd vi att sända eller dela innehållet i våra broschyrer "Inhemsk mat från jord till bord", "Lätt som en plätt", "40 tips för en hållbar livsstil" samt "Rätt ska vara rätt".

För åttonde året i rad lät UngMartha trycka upp lägerhäften med recept, menyförslag, pyssel, dukningstips och lekar. Lägerhäftet blev digert och inspirerande, nästan som en liten bok. Vi hade också satt in ett uppslag om Östersjön i lägerhäftet. I år besöktes alla UngMarthas läger av personal från Marthaförbundets Östersjön 2.0-projekt. I samarbete med det projektet gav vi också ut en broschyr om Östersjön riktade till barn, "Upptäck Östersjön!". Den innehåller recept, tips och information om hur alla kan värna om Östersjöns välmående. Broschyren delades ut på alla läger under sommaren och hösten och skickades även ut till alla svenskspråkiga eftis i Finland under hösten.

Vår populära julkalender fortsatte även i år. I tjugofyra dagar i december publicerades nya luckor bestående av recept och fyndiga pyssel på våra sociala medier och på webben.

DET HÄR GJORDE VI UNDER 2021

- 30 mat- och pysselläger i hela Svenskfinland
- Korta föreläsningar för alla nya studerande på yrkeshögskolan Novia
- Samarbete med nätverket svenska.nu
- 4 verkstäder på Höstdagarna för ungdomar
- Matlagningslabb på Kulturkarnevalen
- 4 verkstäder på Barnavårdsföreningens Tjejevillor
- Matlagningskväll för studerande i Åbo
- 3 fortbildningstillfällen för eftisledare
- Mellanmålskurser för lågstadieskolebarn i Helsingfors

Kommunikation och information

Nya behov ställer nya krav och ger upphov till nya arbetssätt. Så kunde man sammanfatta kommunikationen under det gångna verksamhetsåret.

Snabba lokala nedstängningar på grund av coronapandemin banade väg för hybridverksamhet när evenemang, kurser och föreläsningar fick ställas om från fysiskt till digitalt med kort varsel. Omställningen gick hand i hand med arbetet att öka tillgängligheten för våra digitala tjänster enligt EU:s webbtillgänglighetsdirektiv och öppna upp för en större digital delaktighet på sociala medier.

TIDSKRIFTEN MARTHA

Tidskriften Martha är Marthaförbundets medlemstidning som har funnits sedan 1903. Tidningen är gratis för alla medlemmar och förbundets ansikte utåt. I spalterna varvas artiklar med nyheter om verksamheten på marthafältet. Tidningen skriver bland annat om det som händer inom förbundet och uppmuntrar till en levande debatt kring frågor om en hållbar vardag. Vi ger ut fem nummer av Martha per år, och ett matkulturmagasin.

Ett läsbart och relevant innehåll är viktigt för att nå ut till alla medlemmar. I första hand bör texterna vara informativa och lätta att ta till sig, men även layouten bör vara tydlig. Det ska vara enkelt att hitta information och navigera i tidningen. I samarbete med sakkunniga gjordes en genomgång av text och bilder med avseende på såväl ett inkluderande språk som ett jämlikt och inkluderande visuellt material.

I tidningens spalter lyftes under året fram bland annat mångfald och diversitet, klimatsmarta vardagsval, goda grödor samt en hållbar konsumtion. Martha nummer 5/2021 utkom som ett matkulturmagasin med kunskap och inspiration om inhemskt kött.

"MIN FAVORITARTIKEL VAR DEN OM SKOGSBRUK. ARTIKELN ÖPPNADE UPP TÄNKET FÖR MIG PÅ EN NIVÅ SOM JAG GILLADE."
LÄSARE

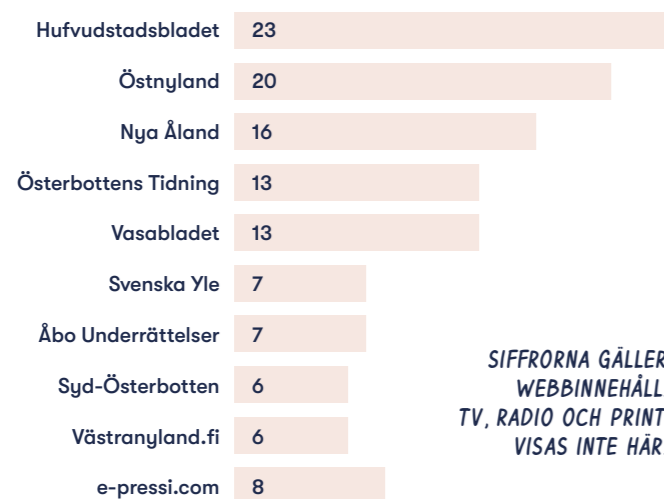
Synlighet och sociala medier

Under året har Marthaförbundet fokuserat på personlighetsdrivet och inspirerande innehåll på alla plattformar. Marthaförbundets personal har stått i centrum när vi har delat praktisk kunskap, tankeväckande texter och användbara vardagstips.

Det första pandemiåret lärde kommunikationsteamet att det viktigaste och mest värdefulla vi har är relationen till våra medlemmar. Att hålla den varm och levande trots att vi inte kan träffas fysiskt är av största vikt. Våra rådgivare och projektledare har därför aktivt deltagit i innehållsproduktionen – både framför och bakom kameran - tillsammans med kommunikationsteamet för att visa att vi fortfarande är aktiva och närvarande i våra medlemmars vardag. Samtidigt har vi försökt öppna upp dörren till våra mångsidiga arbetsdagar och bjudit in våra följare att vara med på ett hörn. Vi har förstärkt den digitala dialogen genom omröstningar, frågelådor och livesändningar i sociala medier.

Under året har vi lagt en högre växel på videoproduktion. Rörligt innehåll får större spridning och är ett ypperligt sätt att föra fram den kunskap som innefattar Marthas uppdrag.

DESSA MEDIER RAPPORTERADE FLITIGAST OM OSS PÅ NÄTET 2021 :

SIFFRORNA GÄLLER WEBBINNEHÅLL, TV, RADIO OCH PRINT VISAS INTE HÄR.

Havsbottnen är den nya svampskogen – alger är framtidens mat, säger diplombiolog Roosa Mikkola

Står här på bilden är Svenska programledare Nona Åker och Marthaförbundets projektledare Roosa Mikkola då de fyndar samman. Bild: Lina Lohman / TV4

Projektledare Roosa Mikkola blev inbjuden till tv-programmet Strömsö för att göra mat på inhemska alger. Programmet har redan över 15 882 visningar på Arenan.

ÅRET I SIFFOR

- 7 pressmeddelanden har sänts ut
- 1 insändare har publicerats
- 1 uttalande har publicerats
- 12 medlemsbrev har sänts ut
- 4 nyhetsbrev har sänts ut
- 5 nummer av tidskriften Martha har utkommit
- 1 matkulturmagasin "Köttkunskap – Från nos till svans" har utkommit
- 1 årsrapport har godkänts
- 1 verksamhetsplan har godkänts
- 17 avsnitt av Marthapodden har publicerats (3 819 uppspelningar)
- 16 videor har publicerats på Youtube (1 459 uppspelningar)

117 GÅNGER

har Marthaförbundets syns i olika medier, såsom radio, tidningsartiklar, recept-samarbeten, reportage och intervjuer under 2021.

Källa: Meltwater

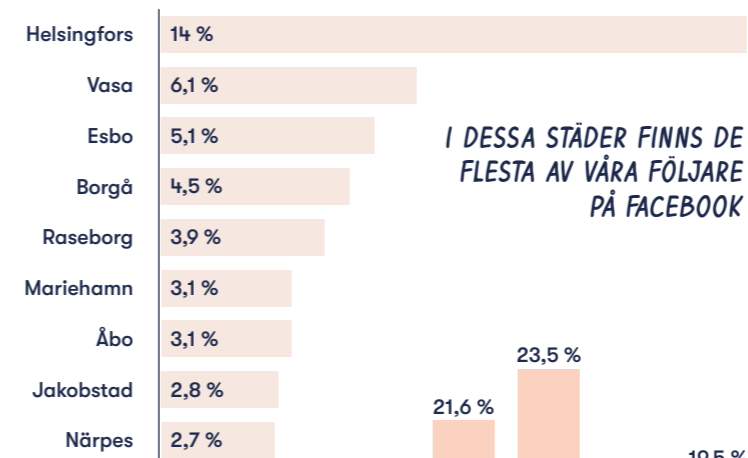
Att tvätta mattor i snön är smart, effektivt och miljövänligt. Passa på då det är minusgrader och pudersnö - resultatet blir bäst med torr, ren snö. Du behöver en spade och en sopborste. Kyl ner mattorna ute före snötvätten. Om mattan är varm smälter snön på mattan. Lägg ut mattan direkt på snön och skotta snö över. Bred ut snön och låt stå en liten stund. Borsta av snön med en borste! Vänd på mattan och upprepa proceduren. Skaka av mattan innan du tar in den och häng upp för att torka! Du kan också rengöra fårskinn, kuddar och täcken i snön. Lägg dem i en snödriva och vänd dem nu då och då! #marthaförbundet"

Att kombinera omtänkta personligheter med användbara tips är ett välfungerande recept.

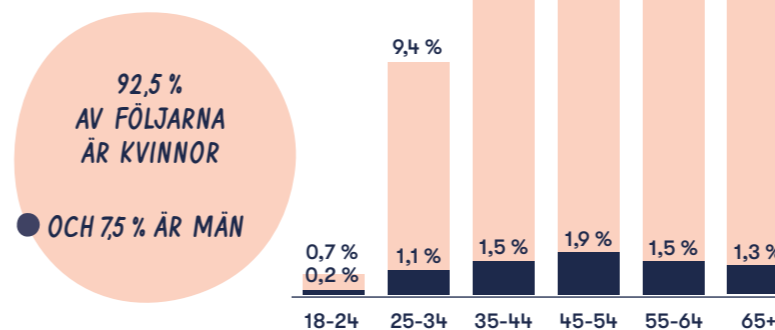
Marthaförbundets mest spridda inlägg år 2021 innehöll just dessa ingredienser. Vår ekologirådgivare Anita Storm på temat snötvätt av mattor.

INLÄGGET GAV 1004 REAKTIONER, 118 KOMMENTAR OCH 67 DELNINGAR PÅ FACEBOOK.

FACEBOOK I SIFFROR

FÖRDELNING KVINNOR & MÄN SAMT ÅLDERSGRUPP

VÅR PUBLIK PÅ SOCIALA MEDIER

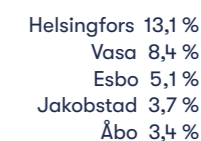

INSTAGRAM I SIFFROR

94,7 % AV FÖLJARENA ÄR KVINNOR

OCH 5,2 % ÄR MÄN

HÄR FINNS VÅRA FÖLJARE TOPP 5 STÄDER

Motion om klimatnödläge godkändes på årsmötet 2021. I motionen föreslogs:

- att Marthaförbundet utlyser klimat- och miljönödläge samt omgående påbörjar arbetet med att inom förbundet på alla nivåer fördjupa sig i klimatfrågan. Målet är att införa klimatfrågan i verksamhetsplanen för år 2023 och göra året till ett Klimatår.
- att Marthaförbundet under 2022 antar en ny miljöpolicy som betraktar klimatnödläget ur ett bredare perspektiv och erbjuder konkreta riktlinjer för verksamheten på alla nivåer: medlemmar, kretsar, föreningar och distrikt.
- att Marthaförbundet aktivt börjar använda bland annat Dialogpaus-konceptet för att diskutera klimatnödläget och för att inspirera marthor att diskutera klimatfrågan på ett konstruktivt sätt.

Internationell verksamhet under 2021

KVINNOSTÖDCENTRET CENTRS MARTA EMOTTOG BETYDELSEFULLT PRIS

Centrs Marta har under året fortsatt sitt arbete för kvinnor som blivit utsatta för psykiskt, fysiskt och sexuellt våld eller fallit offer för människohandel. Verksamheten har sin bas i Riga och två filialer belägna i Liepaja och Rezekne.

Under året har verksamheten hjälpt 439 personer varav 12 är barn. Därtill har Centrs Marta hjälpt 24 personer som varit utsatta för människohandel. Stödet innefattar både juridiska och psykologiska konsultationer samt möten med socialarbetare. Främst är det personer i åldern 36–45 år (46 procent) som söker hjälp av organisationens psykologer och jurister.

Verksamheten riktad till ungdomar bestod under året av kurser för 60 ungdomsledare som i sin tur startade ungdomsgrupper. Målsättningen med kurserna är att i framtiden skapa ett Lettland fritt från våld.

Under året 2021 har alla styrelsemöten samt Centrs Martas årsmöte arrangerats digitalt. Marthaförbundets verksamhetsledare är medlem i styrelsen. Marthaförbundets insamling till förmån för Marta Centrs verksamhet har under året inbringat 7 717,61 euro.

I februari fick Centrs Martas verksamhetsledare **Iluta Lace** ta emot priset CHILD 10 för centrets värdefulla arbete mot barntrafficking. Drottning Silvia överräckte personligen priset den 18 oktober 2021 som erkänsla för det betydelsefulla arbetet organisationen gör för kvinnor och barn i Lettland.

NORDENS KVINNOFÖRBUND (NKF) PÅ SLUTRAKAN

Eftersom det planerade seminariet på Island i juni 2021 avbokades på grund av coronapandemin arrangerades ett ersättande digitalt seminarium 28.4.2021. Temat för seminariet var ”Miljöfrågor och katastrofberedskap”.

Alla medlemsländer bidrog med talturer. Finland representerades av Roosa Mikkola, diplombiolog och projektledare för projektet Östersjön 2.0. Mikkola föreläste under rubriken: ”Nyttor ur havet i ett förändrat klimat”.

Nordens Kvinnoförbund har under året låtit utvärdera förutsättningar för ett fortsatt samarbete. De största utmaningarna som NKF står inför är att Danmark inte hört till NKF på flera år och Sverige kommer att avsluta sin verksamhet. NKF kan inte kallas ett nordiskt förbund längre då bara tre av fem länder hör till förbundet. Behovet av NKF:s samarbete är inte lika stort i dag som för 100 år sedan då förbundet grundades. ”Den röda tråden” i verksamheten är otydlig och resurser saknas.

I juni 2021 hölls en första omröstning om NKF:s framtid. Deltagarna röstade ”Ja” eller ”Nej” för en nedläggning. Med rösterna 4 av 5 beslöts att NKF ska avsluta sin verksamhet. Det andra och slutgiltiga mötet för nedläggningen av förbundet ska hållas på historiens sista NKF-seminarium på Island 10–11.6.2022.

Årets marthagärningar

Det finlandssvenska matkulturpriset 2021 tilldelades Helsingfors Strömmingsmarknad.

Helsingfors Strömmingsmarknad är ett av Finlands äldsta traditionella evenemang, det har hållits sedan år 1743.

Strömmingsmarknaden har under årens lopp förvandlats från en matmarknad till ett evenemang för allmänheten där skärgårdstraditioner och modern matkultur möter varandra.

Helsingfors stad har som mål att även i framtiden bibehålla strömmingsmarknadens traditionella stämning och att stödja strömmingsfiskarnas arbete.

Marknaden är en viktig del av den finlandssvenska matkulturen. Marknaden har långa traditioner som går hand i hand med Marthaförbundets värderingar om att främja hållbara inhemska val, öka kunskapen om Östersjön samt öka användningen av smarthfisk.

Prissumman är 1 000 euro.

KRISJOURN FICK FREDRIKA RUNEBERG-STIPENDIET

Stipendiet på 10 000 euro delas varje år ut på Fredrikas födelsedag den 2 september. I kommittén finns representanter för Finlands svenska Marthaförbund, Svenska kulturfonden, Svenska Kvinnoförbundet och Svenska folkskolans vänner.

Krisjouren för unga vid HelsingforsMission gjorde en värdefull samhällsmoderlig insats genom att hjälpa unga, motverka känslan av ensamhet och bekämpa utsatthet och illamående.

ÅRETS ELDSJÄL 2020

Mia Henriksson

Med ett öga för människors kompetenser och styrkor skapar hon förutsättningar för alla som vill att påverka verksamheten och vara aktiva inom föreningen, vare sig det gäller att hjälpa till att ordna ett evenemang eller pröva på styrelsearbete för första gången. Mia hittar sätt att konkretisera marthavärderingar i lättillgänglig verksamhet med stor bredd.

ÅRETS LUCINA 2020

Maria Skog

Maria har arrangerat kläbytdagar, en utställning kring återvinnande av tyg, en informationskväll om textilier samt stickläger. Föreningen har fått många nya medlemmar i samband med tillställningarna och Maria har fått alla att känna sig välkomna. Maria lockar med sig andra genom sitt positiva sätt att se på saker. Hon gör ett jobb som är guld värt.

ÅRETS SAMHÄLLSINSATS 2020

Brita Randström

Brita finns alltid tillhands och ställer upp för allt och alla. Hon är föreningens allt i allo och en riktig martha ut i fingerspetsarna.

”Det var en stor sak för mig att ta emot Lilla guldmärket. Det kom som en stor överraskning. Jag blev riktigt rörd till tårar. Jag får tacka alla som gav mig ett så stort tack för mitt Martha-jobb!”

Sickan Nybondas
Lilla Guldmärket

LILLA GULDMÄRKET

Ahjopalo, Lisbeth
Helsingfors sv Mf

Aspfors, Marianne
Lepplax Mf

Backman, Gunnevi
Söderveckoski Mf

Boström, Pia
Lepplax Mf

Eklund-Dahlin, Sonja
Täkter Mf

Fochsell, Aino
Helsingby Toby
Marthaförening rf

Grind, Margit
Vasabygdens Md/
Koskeby mkr

Haglund, Gunnevi
Söderveckoski Mf

Hollsten, Tuulikki
Västanfjärds Mf

Holmlund, Berit Helena
Lappfjärds Mf

Inbarr, Gun
Pedersöre-Forsby Mf

Kolma, Asta
Esbo Mf/MMM

Kurki, Katja Helena
Borgå stads sv Mf

Libäck, Lillemo
Lepplax Mf

Lindvall, Inga-Britt
Nykarleby Md

Lunabba-Kerbs, Tua
Lepplax Mf

Lönnroth, Else-Maj
Kyrklätt mf/Ingels mkr

Melen, Anne Marie
Söderveckoski Mf

Nybondas, Sickan
Lindkoski Mf

Olenius, Ilse
Sibbo Mf/Norra Paipis mkr

Stenbacka, Else-Maj
Östra Nylands Md

Stubb, Birgitta
Esbo Mf/MMM

Sund-Grönholm, Minna
Västanfjärds Mf

Sundblom, Margareta
Västanfjärds Mf

Marthaförbundets personal och förtroendevalda

PERSONAL

Annika Jansson, verksamhetsledare

FINANS & ADMINISTRATION

Monika Mäkelä, ekonomichef

Marika Danielsson, administrativ assistent, tf organisationskoordinator

RÅDGIVNING & PROJEKT

Elisabeth Eriksson, hushållsrådgivare med ansvar för rådgivnings-, kurs- och föreningsverksamhet, matkultur

Sandra Mellberg, hushållsrådgivare (ledig hela år 2021)

Toni Rautakoski, tf hushållsrådgivare (1.2.2021–)

Anita Storm, ekologirådgivare med ansvar för rådgivnings-, kurs- och föreläsningssamhet

Mia-Maja Wägar, ekonomirådgivare, projektledare för Hantera vardagen (1.1.2021–10.2.2021)

Matilda Hassel, ekonomirådgivare och projektledare för En euro i taget (12.4.2021–)

Marina Nygård, projektledare för En euro i taget och ekonomirådgivare (Ledig från 13.7.2021)

Katharina Jägerskiöld, tf ekonomirådgivare (2.8.2021–)

Jenni Haapala, hushållsrådgivare och projektledare för Giftfritt dagis (1.1–30.8.2021)

Sofia Grynngårds, projektledare Giftfritt dagis och hushållsrådgivare (1.9.2021–)

Cecilia Nyman, sakkunnig i miljö- och kemikaliefrågor Giftfritt dagis

Emilia Nord, projektledare Matlust

Maria Saloranta, projektkoordinator/projektledare Giftfritt dagis

Roosa Mikkola, projektledare Östersjön 2.0

MEDLEMSERVICE

Jessica Åhman, organisationskoordinator (ledig 29.4.2021–)

Marika Danielson, tf organisationskoordinator (1.8.2021–)

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Mikaela Groop, redaktions- och informationschef

Heidi Furu, tf kommunikatör (1.1–31.5.2021)

Bertills & Jung Ab (1.6–31.12.2021)

CENTRALSTYRELSEN 2021

Andrea Hasselblatt, förbunds- ordförande

Camilla Komonen, första vice ordförande (Annika Linder-Airava), Helsingfors svenska Marthaförening

Mikaela Vesterlund-Laine (Mia Henriksson), andra vice ordförande, Åbolands svenska marthadistrikt

Carita Vik-Hästbacka (Ann-Sofie Larsson), Jakobstads marthadistrikt

Inga-Britt Lindvall (Gertrud Rögård), Nykarleby marthadistrikt

Ann Carlsson (Helena Häggblom-Jacobsson), Ålands marthadistrikt

Seija Knipström (Anne Ohls), Vasabygdens marthadistrikt

Inga Mannström (Agneta Lindroos), Västra Nylands marthadistrikt

Gunilla Backman (Solveig Nyberg), Borgå svenska marthadistrikt

Christina Grönroos (Annika Wikholm), Mellersta Nylands marthadistrikt

Carina Nilsson (Annika Möller-Nilsson), Karlebynejdens marthadistrikt

Sickan Nybondas (Marina Bruce), Östra Nylands marthadistrikt

Anna-Lena Pärus (Åsa Blomstedt), Sydösterbottens marthadistrikt

Anna Nylund (Julia Liewendahl), Ungmartha

Hedersmedlemmar:

Anna Ehrnrooth (hedersordförande), Margit Aromäki, Disa Flythström, Martina Harms-Aalto, Ingegerd Wikström, Catharina Hindrén

Finlands svenska Marthaförbund rf och Marttaliitto ry nominerade riks-dagsledamot Saara-Sofia Sirén till sin kandidat i ordförandevallet för Kvinnoorganisationernas centralförbund. På bolagsstämman den 15 november 2021 valdes Sirén till ordförande efter att avgående ordförande Eva Biaudets mandatperiod gick mot sitt slut.

REPRESENTATION I ANDRA ORGANISATIONER

Centralutskottet för Marthaförbunden i Finland

Andrea Hasselblatt, verksamhetsledare
Camilla Komonen, första vice ordförande

Ungmartha 2021 (styrelsen)

Jenni Haapala (ordinarie),
Sofia Grynngårds (ersättare)

Fredrika Runebergs stipendiefond
Andrea Hasselblatt, Annika Jansson

Frivillig Räddningstjänst (VAPEPA)
Seija Knipström

Kvinnornas Beredskapsförbund rf 2020–2021 (styrelsen)

Kitty Schulman (ordinarie),
Seija Knipström (ersättare 2019),
Andrea Hasselblatt (ersättare 2020)

Svenska lantbrukssällskapens förbund – föreningsmöten
Sickan Nybondas

Lisi Wahls stiftelse för studieunderstöd (styrelsen)
Andrea Hasselblatt,
Mikaela Westerlund-Laine

SvenskFinlands Textilarkiv
Annika Möller-Nilsson

Svenska Semesterförbundet i Finland (styrelsen)

Mikaela Groop, Elise Hindström, Kitty Schulman, Inga Mannström (ersättare)

Naistenkartano ry mars 2021–mars 2022

Annika Jansson (ordinarie),
Elise Hindström (ersättare)

Föreningshusdelegationen 2019–2022

Mikaela Groop (representerar Marthaförbundet och Marttaliitto)

Kova-toimikunta
Annika Jansson

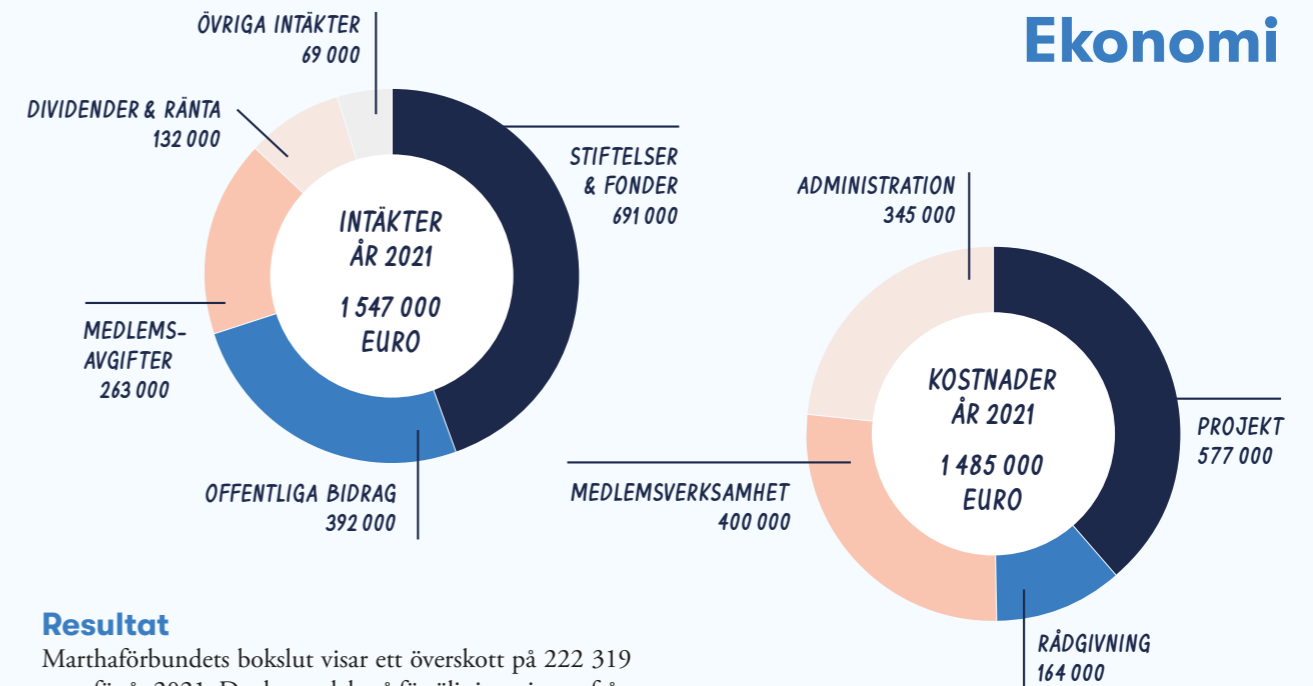
Centrs Marta 2021–2022 (styrelsen)
Annika Jansson

Delegationen för hushålls- och konsumentorganisationer
Elisabeth Eriksson, Marina Nygård

Mjök och hälsa rf
Hushållsrådgivarna – ambulerande

Nordens Kvinnoförbund (NKF) (styrelsen)
Andrea Hasselblatt, Annika Jansson

Ekonomi

Resultat

Marthaförbundets bokslut visar ett överskott på 222 319 euro för år 2021. Det beror dels på försäljningsvinster från värdepappershandeln, dels på värdepapprens kursuppgång under slutet av året. Även minskade rese- och möteskostnader till följd av pandemin har bidragit till överskottet.

Marthaförbundet har under året erhållit externa bidrag till ett värde av 1 083 404 euro. Privata bidrag utgör 691 333 euro, vilket är en ökning med 25 procent jämfört med förra året. De offentliga bidragen ökade med 1 procent från förra året till sammanlagt 392 070 euro.

Under året har föreningarna till följd av organisationsutvecklingen gått igenom sina medlemsregister och vi kan se en nedgång i medlemsantalet med 4 procent. Medlemsintäkterna har trots det endast minskat med 1 procent och uppgick till totalt 262 586 euro.

Värdepappersportföljen har gett en avkastning på 132 083 euro i form av dividender och räntor. De övriga intäkterna på 68 705 euro är hyresintäkter, deltagaravgifter, försäljning av produkter och annonser.

Marthaförbundet har under året arbetat med olika projekt, där målgrupper och projektbudgeter på förhand är specificerade. Totalt har vi använt 576 923 euro till att verkställa dessa inom våra kärnområden hushåll (213 071 euro), ekologi (302 741 euro) och ekonomi (61 111 euro).

För att dela kunskap och sprida material till den breda allmänheten har vi inom hushåll, ekologi och ekonomi använt sammanlagt 163 539 euro.

Till medlemsverksamheten och kommunikationen har vi fördelat 399 845 euro. Dessa resurser har använts till tidsskrifter (171 315 euro), medlemsvärd och organisationsutveckling (137 111 euro) samt kommunikation (91 419 euro). Till administrationen, som omfattar lednings- och styrelsearbetet samt ekonomifunktionen, har använts 345 178 euro.

Anställda

Personalstyrkan har i genomsnitt under året varit 14,3 årsverken. I medeltal uppgick antalet heltidsanställda till 12,6 personer och deltidsanställda till 2,4 personer. Av personalstyrkan är 7 personer ordinarie och tillsvidareanställda, 8 personer har visstidsanställning.

Placeringsverksamhet

Under året har vi sålt ut vårt fondinnehav i Fondita, SEB och Aktia och omplacerat medlen i CapMan Wealth. Vi vill koncentrera värdepappren hos ett färre antal aktiva förvaltare. I alla placeringar beaktar vi vår placeringspolicy och är måna om att investeringarna garanterar ansvarsfullhet och hållbarhet.

Fonder med egen täckning

Bland Marthaförbundets fonder har vi under året gjort en del omstruktureringar och vi strävar efter en aktivare användning av fondmedlen. Sommarbarnsfonden har donerats till Ungmartha rf och Disa Flythströms fond till Västra Nylands Marthadistrikt. Lisi Wahls minnesfond, Morsdagsfonden, Ellen von Julins fond och Anna Ehrnrooths fond har slagits samman med Marthafonden. Marthafondens syfte har tydliggjorts och ska stödja samt främja medlemmarnas, förtroendevaldas och de anställdas kompetensutveckling. Ulla-Kristina Frigrens fond kvarstår som sådan. Dess syfte är att främja utbildning av hushållslärare och från fonden delas årligen ut stipendier till hushållslärostudierande.

Framtida utveckling

Vi arbetar för en bredare medlemsbas, gynnsam placeringsavkastning samt för att främja en effektiv och hållbar användning av de egna resurserna. Vi strävar efter att vara en ekonomiskt sett stark, trovärdig, pålitlig och samhällspåverkande aktör även framöver, vilket bör underlätta våra möjligheter att få extern finansiering. Vi söker kontinuerligt nya finansieringskällor samtidigt som vi hushållar med våra resurser på bästa möjliga sätt. Vi arbetar för att vara en attraktiv arbetsplats även i framtiden och satsar på personalens kompetens och välmående.

Vi tackar våra finansiärer

August Ludvig Hartwalls Stiftelse
Brita Maria Renlunds stiftelse
Europeiska havs- och fiskerifonden
Föreningen för främjande av huslig utbildning
Föreningen Konstsamfundet
Kustaktionsgruppen / NTM-centralen i Österbotten
Lisi Wahls stiftelse
Otto A. Malms donationsfond
Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA)
Stiftelsen Emilie och Rudolf Gesellius fond
Stiftelsen till förmån för finlands-svenska kvinnor och hem
Stiftelsen Tre Smeder
Svenska folkskolans vänner
Svenska kulturfonden
Undervisnings- och kulturministeriet
Waldemar von Frenckells stiftelse
William Thuring's stiftelse

Martha
F Ö R B U N D E T

Finlands svenska Marthaförbund rf

Medelhavsgatan 14 C
00220 Helsingfors

Tfn 044 402 6884
kansliet@martha.fi
www.martha.fi

Foto: Marthaförbundet, Karin Lindroos
Kim Öhman (s. 24)

Produktion och form: Bertills & Jung,
Linn Jung och Petra Långfors
Illustration s. 2: Alicia Byholm

Tryck: Oy Grano Ab 2022